

Viite / Hänvisning

Koitereen säännöstelyn seurantaryhmän kokous 8.9.2011 klo 10:30
Ilomantsi, kunnanvirasto, kokoushuone Sampola

Asia / Ärende

MUISTIO

Läsnä:

Pirjo Kosonen

Eila Piippo

Aaro Puhakka

Eero Hämäläinen

Seppo Lehtinen

Raimo Maksimainen

Markku Uusitalo

Marja Rankila

Janne Kärkkäinen

Teppo Linjama

Ilomantsin kunta

Ilomantsin kunta, kunnanhallitus

Tyrjänsaaren kyläyhdistys

Kivilahden kyläyhdistys

Huhuksen kyläyhdistys

Koitereen kalastusalue

Koitaajoen kalastusalue

Vattenfall Sähköntuotanto Oy

Pohjois-Karjalan ELY-keskus, puheenjohtaja

Pohjois-Karjalan ELY-keskus, sihteeri

1. Janne Kärkkäinen avasi kokouksen. Käytiin lyhyesti läpi edellisen kokouksen muistio. Aaro Puhakka esitti seuraavankaltaista lisäystä edelliskokouksen muistion kohtaan 'Suositus 5: Rantojen suojaus': "Aaro Puhakka kysyi, miksi Savilahden toisen eroosiosta kärsineen niemekkeen rantasuojausta ei ollut toteutettu." Lisäys hyväksyttiin.
2. Kärkkäinen kävi läpi Koitereen suositusten toteutumista alkuvuonna 2011.

Suositus 1: Talven ja kevään vedenkorkeudet

Suosituksen pyrkimys talven ja kevään vedenkorkeuksien nostoon toteutui vuonna 2011 suosituksen mukaisena. Koitereen vedenkorkeus 6.2. oli NN+142,87 m, ja kevään alin vedenkorkeus oli 142,12 m. Raimo Maksimainen ja Eila Piippo kertoivat, että vedenpinta nousi keväällä melko hitaasti virkistyskäytön kannalta hyvälle tasolle. Marja Rankila totesi, että talven ja kevään tulvaennusteiden perusteella Koitereesta juoksutettiin vettä melko paljon tulvan ehkäisemiseksi. Vettä tuli kuitenkin ennustettua vähemmän, ja tämän takia keväällä vedenkorkeus nousi keskimääräistä hitaammin. Rankila lisäsi, että Pamilon juoksutus suunnitellaan Ruotsissa, mutta vedenkorkeussuositukset ovat tiedossa juoksutus päätöksiä tehtäessä, lisäksi Rankila pyrki aina vielä itse varmistamaan suositusten toteutumisen.

Suositus 2: Alkukesän vedenkorkeudet

Alkukesän vedenkorkeussuositus toteutui vuonna 2011 hyvin. Vedenkorkeus oli koko kesäkuun ajan suosituksen mukaisella tasolla NN+143,60–75 m. Kesäkuun ylin vedenkorkeus (143,73 m) tapahtui suosituksen mukaisesti kesäkuun alussa (3.6.).

Suositus 3: Loppukesän vedenkorkeudet

Loppukesän vähitellen laskevan vedenkorkeuden tavoite toteutui vuonna 2011 hyvin. Vedenkorkeus laski kesäkuun ylimmästä tasosta elokuun alimpaan tasoon 23 cm. Vedenkorkeus oli elokuussa suosituksen mukaisella tasolla NN+143,50–60 m aivan alkukuuta lukuun ottamatta. Yleisesti ottaen ryhmässä oltiin tyytyväisiä Koitereen vedenkorkeuksiin kesällä 2011.

Suositus 4: Loka-joulukuun vedenkorkeudet

Suosituksen toteutumista vuonna 2011 ei voitu vielä arvioida.

Suositus 5: Rantojen suojaus

Marja Rankila esitteli rantojen suojauksen tilannetta. Aaro Puhakka kysyi Savilahden toisen niemekkeen toteuttamatta jääneestä kunnostamisesta. Rankila totesi, että kyseisen paikan kunnostustarve ei ollut tiedossa silloin, kun kunnostuksille haettiin lupia. Rankila lupasi, että Savilahden toinen niemeke otetaan tulevaan kunnostusohjelmaan.

Vuosina 2009–2011 suojauksia on tehty ainakin Savilahdessa (Haapajoki, Tyrjänsaari) ja Ruotalahdessa. Suojaamistarve selvitetään tarkemmin Tyrjänsaaren Koivurannassa ja Kiviniemen Laajalahdessa, jossa on poistettu puita 2009–10. Rissanpuron kohdalla on tarkoitus tehdä suojauksia vuonna 2013. Majaniemessä tehdään suojauksia, jos viereisen luonnonsuojelualueen puolesta se sallitaan. Keskusteltiin myös Larinsaaren kunnostustarpeesta ja -mahdollisuuksista. Raimo Maksimainen toi esille, että Larinniemessä on ilmennyt rannan siirtymää ja arvioi, että rantoja kannattasi suojata. Rankila lupasi vielä selvittää suojausten mahdollisuuden Larinsaaressa. Partalanrannalle ja Piiloniemelle ei rantaerosion kartoituksen perusteella katsota olevan suojaustarvetta. Rantaerosion kartoitus tehtiin ilmakuvauksen ja täydentävien maastotarkastusten perusteella vuonna 2010; Rankila esitteli kartoituksen tuloksia. Ensi talvena on tarkoitus kunnostaa kartoituksen perusteella eroosiosta kärsineitä mökkirantoja.

Keskustelussa Eila Piippo kertoi, että hänen rannassaan on eroosio syönyt niemen, ja pyykkikivi on noin kuusi metriä järven puolella, mistä oli ollut puhetta Koitereen säännöstelyn kehittämisen aikana. Sovittiin, että Piippo laittaa Marja Rankilalle tarkemman tiedon asiasta, jotta asia voidaan selvittää.

Suositus 6: Kantojen ja muun puuaineksen poisto

Etenee aiemman käytännön mukaisesti. Irtoainetta ei ole koettu haittaa. Oltiin yhtä mieltä siitä, että vielä tukevasti kiinni olevia kantoja ei kannata poistaa.

Suositus 7: Rantojen siivous

Kalastusalue ja kyläyhdistykset ovat järjestäneet siivoustalkoita viime kesänäkin. Todettiin, että Hiienlahden pudotuspaikan ympäristö on edelleen epäsiisti, mutta itse pudotuspaikka hieman siistimpi. Pirjo Kosonen lupasi toimittaa Marja Rankilalle alueen tarkat sijaintitiedot asian selvittämiseksi.

Suositus 8: Kalakantojen hoito ja kalastus

Raimo Maksimainen kertoi, että kalaistutussuunnitelmiin tehtyjä muutoksia on alettu toteuttaa. Ongelmana on ollut pyyntikokoisten järvilohi- ja taimenistukkaiden saatavuus. Todettiin, että Koitereen siika näyttäisi olevan melko tervettä, ja myös isoa ahventa on tullut hyvin. Markku Uusitalo toi esille, että noin 60 % Suomen siikaistutuksista tehdään Koitereen/Koitaajoen siialla, joka myös pääsee kulkemaan Lylykosken pohjapadon yli Koitaajoen kutualueilleen.

Suositus 9: Veneväylien ja karikoiden merkitseminen

Janne Kärkkäinen totesi, että Koitereen poikkiväylät merkittiin ja tarkastettiin viime kesänä.

Tässä yhteydessä Kärkkäinen kertoi Lylykosken pohjapadon tilanteesta. Pohjapadon venekanaava ei toimi kunnolla aivan pienillä virtaamilla eikä myöskään tulvavirtaamilla. Kanavan suisteita on suojattu muoviputkilla. Markku Uusitalo totesi, että vanha pato vuoti, mutta nykyinen on pitänyt Koitajoen vedenpinnan suhteellisen hyvällä tasolla. Seppo Lehtinen kertoi, että veneilijät eivät ole olleet tyytyväisiä venekanan toimintaan. Päätettiin tarkkailla padon ja venekanan toimivuutta ja odottaa ainakin yhtä tavanomaisempaa vesivuotta tätä varten.

Suositus 10: Koitereen kalastus- ja veneilykartan uusintapainos

Raimo Maksimainen kertoi, että aiemmin haussa ollut Leader-rahoitus ei toteutunut. Kartalle haetaan uutta Leader-rahoitusta ja vetäjää niin, että vastuuta pyritään saamaan enemmän kunnalle. Eila Piippo lupasi kertoa kartta-asiasta teknisessä lautakunnassa.

Suositus 11: Vedenkorkeuksien yleisöasteikoiden perustaminen

Etenee aikaisemman käytännön mukaisesti.

Suositus 12: Virkistyskäytön ohjaus

Virkistyskäytön ohjaus etenee entisen käytännön mukaan. Lammassaaren opastaulut on tarkoitus teettää ja viedä paikoilleen syksyn 2011 tai kevään 2012 aikana. Pidettiin hyvänä, että tauhuihin lisättäisiin toimintaohjeet hätätilanteessa sekä kunkin paikan koordinaatit.

Suositus 13: Tiedottaminen

Etenee aikaisemman käytännön mukaisesti. ELY-keskus julkaisi Koitereen säännöstelyn kehittämisen seurannasta ja Koitereen kalaistutusten toteuttamissuunnitelmasta huhtikuun alussa tiedotteen.

Suositus 14: Suositusten täytäntönnäpön ja vaikutusten seuranta

Etenee aikaisemman käytännön mukaisesti.

Suositus 15: Vesiluonnon ja linnuston tilan seuranta

Janne Kärkkäinen kertoi Heikki Pönkän terveisiä, että kuikan kannalta kesä oli hyvä. Elokuun linnustolaskentaa ei kuitenkaan pystytty tekemään.

Suositus 16: Laajennettu vedenlaadun seuranta

Laajennettu vedenlaadun seuranta jatkuu vielä vuoden 2011.

Suositus 17: Säännöstelysuositusten vaikutukset alapuoliseen vesistöön tutkitaan

Janne Kärkkäinen totesi, että asialle ei ole ilmennyt suurempaa tarvetta nykytilanteessa.

Suositus 18: Selvitys Koitereen muikkukannoista

Etenee aikaisemman käytännön mukaisesti.

Suositus 19: Kalojen elohopeapitoisuuksien tutkimus ja seuranta

Pirjo Kosonen kertoi, että laajempi, noin kymmenen vuoden välein tehtävä kalojen elohopeatutkimus on tarkoitus toteuttaa vuosina 2011–2012. Tarkoituksena on selvittää kalojen elohopeapitoisuuksia Pielisjoen, Pielisen, Höytiäisen, Koitereen ja Koitajoen vesistöalueilla. Joensuu seudun ympäristöterveydenhuolto tekee selvityksen omana työnään.

Suositus 20: Selvitys veden nousemisesta jälle

Etenee aiemman käytännön mukaisesti.

Suositus 21: Selvitys tulvavesien padottamisen vaikutuksista

Aikaisempiin selvityksiin ei kokouksessa ollut lisättävää.

Suositus 22: Muut mahdolliset lisäselvitykset tai -tutkimukset

Muita selvityksiä tai tutkimuksia ei tullut esille.

3. Muut asiat

Teppo Linjama esitteli seurantaraportin sisältörunkoa. Raportin tekemiseen saadaan mm. Suomen ympäristökeskuksen asiantuntija-apua. Keskusteltiin raportin sisällöstä ja esitettiin sisältörunkoon täydennyksiä, jotka otetaan huomioon. Keskusteltiin myös siitä, miten vesistönkäyttäjien mielipidettä säännöstelyn kehittämistyön onnistumisesta voitaisiin selvittää. Todettiin, että Jukka Nykänen haastatteli ennen säännöstelyn kehittämisen alkua vesistönkäyttäjiä. Pidettiin hyvänä näiden vesistönkäyttäjien haastattelemista uudelleen nyt, kun kehittämishankkeen seurantajaksokin on loppuillaan.

4. Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi Ilomantsin kunnanvirastolla viikolla 2. Kokouksen jälkeen ajankohta on tarkentunut **torstaiksi 12.1.2011.**

Joensuussa 7.11.2011

Teppo Linjama
sihteeri

Janne Kärkkäinen
puheenjohtaja